

**Міністру охорони здоров'я України
З. Скалецькій,
Т.в.о. Голови Національної служби здоров'я
України
О. Мовчан,
В.о. генерального директора
ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ
України»
І. Кузіну,
Директору ДУ «Національний інститут
фтизіатрії і пульмонології
ім. Ф.Г. Яновського НАМП України»
Ю. Фещенко,
Керівникам громадських організацій**

Відкритий лист

керівників протитуберкульозних закладів регіонів України

Про епідемічну безпеку з туберкульозу в Україні

З 1995 року в Україні триває епідемія туберкульозу. Питання протидії туберкульозу залишається однією з основних проблем системи охорони здоров'я. Туберкульоз – це інфекційне захворювання, яке віддзеркалює проблеми в соціально-економічній сфері держави та несе небезпеку для суспільства.

Станом на сьогодні профілактикою, діагностикою та лікуванням туберкульозу займається фтизіатрична служба України. Крім того, лікарі фтизіатри виступають організаторами та координаторами цих заходів. Лікарі інших спеціальностей на сьогодні не мають відповідної підготовки та у більшості випадків не мають бажання надавати медичні послуги хворим на туберкульоз. До того ж слід враховувати, що значна частина хворих на туберкульоз є представниками груп ризику з поведінковими особливостями, більша частина яких не заключила декларацій з сімейним лікарем та не має таких намірів, тому залучаються до обстеження та лікування тільки завдяки активним діям лікарів фтизіатрів.

Тривалість лікування випадку туберкульозу становить від 6 до 20 місяців, включаючи як стаціонарний так і амбулаторний етапи. Особливої уваги потребують пацієнти на стійкий до протитуберкульозних препаратів туберкульоз, які складають половину серед зареєстрованих випадків. Лікування саме цієї категорії пацієнтів довготривале та складне з тяжкими побічними діями протитуберкульозних препаратів, що потребує додаткових витрат на їх усунення та подовжує терміни перебування хворих в умовах стаціонару. Крім того, не враховано, що ці пацієнти з тяжкою супутньою патологією такою, як: ВІЛ-інфекція, хронічні гепатити, опортуністичні інфекції, алкоголізм, наркоманія та інші тяжкі соматичні захворювання, що передбачає залучення до лікування як

медичних фахівців суміжних спеціальностей, так і соціальних працівників та потребує введення корегувального коефіцієнту. Саме ці пацієнти несуть особливу загрозу для суспільства та значно впливають на епідемічну ситуацію в країні.

З 1 квітня 2020 року протитуберкульозні заклади переходять на умови контрактування з Національною службою здоров'я України. Протитуберкульозні заклади претендують на пакет послуг «Лікування дорослих та дітей із туберкульозом» і повністю відповідають вимогам цього пакету. До цього заклади ретельно готувалися: автономізувалися, уклали угоди з представниками МІС, завершують реєстрацію медичних працівників у Електронній системі охорони здоров'я.

Але за попередніми даними, продекларованими НСЗУ, фінансування протитуберкульозної служби в середньому складає 20% від фінансування у 2013-2019 роках. Ця ситуація призведе до руйнації служби та масового вивільнення кваліфікованих фахівців, а решта будуть отримувати мінімальну заробітну плату при умові збільшення об'ємів їх роботи.

Також не розроблена програма та не створені умови для перекваліфікації медичних кадрів протитуберкульозної служби, які Національна служба здоров'я у приватних бесідах рекомендує звільнити у процесі медичної реформи. Це відбувається за умов, коли щодня країну залишають кваліфіковані медичні кадри.

Цілком зрозуміло, що для проведення реформи протитуберкульозної служби потрібна Державна стратегія та певний період часу.

З метою подальшого реформування та збереження протитуберкульозної служби України просимо:

- залишити протитуберкульозну службу України на фінансуванні за рахунок Державного бюджету;
- встановити «пільговий період» для переходу фтизіатричної служби на нові умови фінансування під час якого відпрацювати реальну структуру і вартість пакету «Лікування дорослих та дітей із туберкульозом», з залученням кваліфікованих фахівців фтизіатричної служби.

**За дорученням керівників
протитуберкульозних закладів
регіонів України**

Генеральний директор
КНП «Чернігівський обласний
медичний центр соціально
значущих та небезпечних хвороб» ЧОР

Микола Дейкун